

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové, soudce JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a soudce Mgr. Petra Sedláka, Ph.D., v právní věci žalobce: **TOP RIK s.r.o.**, se sídlem Pacov – Jetřichovec 30, zastoupeného JUDr. Lenkou Vincencovou, advokátkou se sídlem Javornického 138, Vysoké Mýto, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č.j. 374-6/2013-900000-304.1,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení a průběh správního řízení

[1] Žalobce podal ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č.j. 374-6/2013-900000-304.1 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný změnil k odvolání žalobce rozhodnutí Celního úřadu Jihlava ze dne 26. 10. 2009, č. j. 19094/2009-216300-021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o zajištění nákladního automobilu zn. IVECO typ 35 C 13 V, č. karosérie

ZCFC3591005394247 (dále jen „zástava“ či „předmět zástavy“), který byl dovezen do tuzemska dne 1. 4. 2004, a to do doby, než bude celní dluh splněn v plné výši, a to bez ohledu na práva třetích osob.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byly dále uloženy vlastníkově zástavy určité povinnosti. Zástava je v držení a současně ve vlastnictví osoby žalobce. Prvostupňový orgán dále uložil vlastníkově zástavy zákaz se zástavou jakkoliv nakládat, vyjma nutné manipulace při přímém ohrožení zástavy, jiného majetku nebo ohrožení osob, a dále mu uložil povinnost uskladnit zástavu v místě provozovny vlastníka, jakož i povinnost vydat orgánům celní správy doklady od zajištěného vozidla a umožnit orgánům celní správy kontrolu podmínek pro zboží, které bylo zajištěno v rámci celního zástavního práva. Vlastníkovi zástavy byla uložena i povinnost umožnit za přítomnosti orgánů celní správy provedení veškerých úkonů spojených s prodejem zástavy a povinnost na výzvu celního orgánu vydat zástavu k její realizaci.

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal jednatel žalobce M. Š. odvolání, v němž se ohradil žalobce proti tomu, že již v roce 2008 obdržel totožné rozhodnutí týkající se totožného vozidla, které bylo adresováno fyzické osobě M. Š. a podal proti němu odvolání. Na toto odvolání prvostupňový orgán nereagoval. Ze svého pohledu považoval žalobce celou záležitost za uzavřenou. V rámci optimalizace své podnikatelské činnosti M. Š. převedl vozidlo na nový subjekt – totiž na žalobce společnost TOP RIK s.r.o. K původu vozidla uvedl, že si ho pořídil od leasingové společnosti Východočeská leasingová, a.s. Vozidlo řádně na splátky uhradil a na základě těchto skutečností se stal jeho držitelem a vlastníkem. Dále jednatel žalobce tvrdil, že nebyl dovozcem vozidla a celní dluh vzniká v okamžiku přijetí celního prohlášení, pročez je dlužníkem deklarant.

[4] O doplnění odvolacího řízení byl odvolatel informován dopisem č.j. 4008-2/2010-010100-21 ze dne 1.12.2010, na který v patnáctidenní lhůtě nereagoval. Dne 30.12.2010 vydalo Celní ředitelství Brno rozhodnutí o odvolání č.j. 4008-3/2010-010100-21. Odvolatel následně podal správní žalobu. V průběhu projednávání žaloby před správním soudem byla zástava vydražena ve veřejné dražbě, přičemž vydražitelem se stal odvolatel. Odvolatel uhradil cenu dosaženou vydražením ve výši 84.000 Kč, ze které byly uhrazeny náklady veřejné dražby a zbývající částka byla použita na částečnou úhradu celního dluhu, a to tak, že na úhradu cla bylo použito 25.815 Kč a na úhradu daně z přidané hodnoty 47.097 Kč.

[5] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 12.12.2012 č.j. 31Af 28/2011-88 zrušil rozhodnutí Celního ředitelství Brno ze dne 30. 12. 2010, č.j. 4008-3/2010-010100-21, jímž bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí o zajištění zástavy ze dne 26. 10. 2009. Důvodem pro zrušení odvolacího rozhodnutí byla nedostatečná specifikace zajišťovaného celního dluhu v prvostupňovém rozhodnutí.

[6] Žalovaný v souladu s právním názorem obsaženým ve zrušujícím rozsudku tyto údaje doplnil do výroku napadeného rozhodnutí. Žalovaný dále doplnil spis o vyjádření Celního úřadu pro Kraj Vysočina, vztahující se k výši celního dluhu, jeho příslušenství a způsobu, jakým byl hrazen.

II. Napadené rozhodnutí

[7] Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že do první věty výroku prvostupňového rozhodnutí se doplňují slova „za použití ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) a druhá věta výroku rozhodnutí „Dlužná částka cla a daně z přidané hodnoty činí 156 499 Kč.“ nahradil textem „Zástava je zajišťována z důvodu na ní váznoucího celního dluhu, vyměřeného platebním výměrem č.j. 2023/05-2163-01, č. W2163115-00037-9 ze dne 13. 4. 2005, panu V. M., bytem M. B. 7, J., podnikajícímu pod obchodním jménem Václav Motl – VESAMA, IČ 18196349 (dále jen „dlužník“). V okamžiku vydání platebního výměru se celní dluh sestával z cla ve výši 82 815,- Kč a daně z přidané hodnoty ve výši 130 684,- Kč. Na cla uhradil dlužník ve splátkách ve výši 9500 Kč dne 28. 2. 2007, dne 2. 4. 2007, 19 000 Kč dne 30. 8. 2007 (tzn. celkem 57 000 Kč. Ke dni vydání rozhodnutí o zajištění zástavního práva činila celková výše zajišťovaného celního dluhu 156.499,- Kč, z toho clo činilo 25.815,- Kč a daň z přidané hodnoty 130.684,- Kč. Dne 15. 11. 2011 byla zástava prodána ve veřejné dražbě, přičemž z výtěžku bylo na úhradu cla použito 25.815,- Kč a na úhradu daně z přidané hodnoty 47.097,- Kč. Aktuální výše celního dluhu, vyměřeného platebním výměrem č. W2163115- 00037-9, skládajícího se z daně z přidané hodnoty, činí 83.587,- Kč. K celnímu dluhu se váže příslušenství, skládající se z nákladů exekučního řízení, penále a úroku prodlení, přičemž toto příslušenství nebylo zajištěno celním zástavním právem. Náklady exekučního řízení činí 3.849,32 Kč (z původní částky nákladů exekučního řízení 4.268,- Kč bylo dne 13.1.2006 částečně vymoženo 418,68 Kč). Penále a úrok z prodlení z neuhrazeného celního dluhu za období 29.4.2005 – 18.1.2013 činí 121.036,- Kč.“

[8] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že z tranzitního celního prohlášení č. 52163014-01028-1 plyne, že nákladní automobil zn. IVECO, typ 35 C 13 V, č. karoserie ZCFC3591005394247 (dále jen „zástava“) vstoupil na území ČR dne 1. 4. 2004. Do celního režimu uskladňování v celním skladu byl nákladní automobil propuštěn dne 20. 4. 2004 a téhož dne z něj byl neoprávněně vyskladněn. Při kontrole dne 22. 12. 2004 bylo zjištěno, že nákladní automobil se v celním skladu nenachází a platebním výměrem č.j. 2023/05-2163-01, č.W2163115-00037-9 ze dne 13.4.2005 bylo panu V. M., bytem M. B. 7, J., podnikajícímu pod obchodním jménem Václav Motl - VESAMA, IČ: 18196349, DIČ CZ6502140579 (dále „dlužník“) z důvodů vzniku celního dluhu nezákonným odnětím zboží celnímu dohledu, vyměřen z výše uvedeného zboží celní dluh. Vzhledem k neuhrazení celního dluhu v požadované výši ve lhůtě splatnosti a vyčerpání všech možností vymáhání po dlužníkovi, vydal prvostupňový orgán prvostupňové rozhodnutí, kterým zajistil výše uvedenou zástavu. Celní ředitelství Brno (dále jen „CŘ Brno“) doplnilo řízení o výsledky vymáhání celního dluhu po dlužníkovi.

[9] K jednotlivým odvolacím námitkám žalovaný uvedl následující argumentaci. Žalobce nebyl v tomto případě povinen uhradit celní dluh, pouze na jeho majetku vázlo zástavní právo a dlužníkem je v daném případě skutečně pouze dovozce, jako osoba, která odňala zboží celnímu dohledu, a splnila tak kritéria uvedená v ust. § 240 odst. 3 písm. a) celního zákona, ve znění účinném v rozhodné době. Důvodem pro zajištění zástavy, zatížené celním zástavním právem, byla existence pohledávky. Celní zástavní právo vzniká na základě zákona, aniž by

muselo být zřizováno rozhodnutím. Příčinou vzniku celního zástavního práva byl dovoz zástavy dne 1. 4. 2004. Podle § 155 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 31. 12. 2013 (dále jen „OZ“) zástavním právem může být zajištěna i pohledávka, která má v budoucnu vzniknout, anebo pohledávka, jejíž vznik je závislý na splnění podmínky. Takto je celním zástavním právem zajištěn celní dluh, který má teprve vzniknout. Podle § 305 odst. 3 celního zákona mohou celní orgány zajistit zástavu do doby, než bude celní dluh splněn nebo zajištěn v plné výši, a to bez ohledu na práva třetích osob. Právo zajistit zástavu trvá od okamžiku vzniku celního zástavního práva (překročením hranice), do okamžiku splnění či zajištění pohledávky v plné výši. Celní orgány mají právo zajistit zástavu před okamžikem vyměření celního dluhu i po něm. Podle ust. § 165 odst. 1 OZ, není-li pohledávka zajištěná zástavním právem splněna včas, má zástavní věřitel právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy. Tedy až do okamžiku vyměření celního dluhu nelze celní zástavní právo realizovat. Realizovat zástavní právo lze od prvního dne prodlení s plněním pohledávky, až do okamžiku zániku či promlčení zástavního práva. Zástavní právo se promlčuje v obecné tříleté promlčecí lhůtě dle § 101 OZ. V ustanovení § 100 odst. 2 stanoví nicméně OZ pro zástavní práva výjimku, že k jejich promlčení nemůže dojít před promlčením zajištěné pohledávky. Zástavní právo má akcesorický vztah k pohledávce, kterou zajišťuje. Tedy okamžik promlčení celního zástavního práva je spjat s okamžikem promlčení celního dluhu. Vzhledem k tomu, že předmětný celní dluh není promlčen, měly celní orgány právo zajistit zástavu patřící do majetku žalobce, neboť celní zákon umožňuje zajistit zástavu bez ohledu na práva třetích osob (tedy i bez ohledu na práva vlastnická, či práva z leasingové smlouvy). Na zástavě vázlo celní zástavní právo, které mohlo dle § 305 odst. 4 celního zákona zaniknout zánikem pohledávky, zánikem zástavy, nebo zajištěním celního dluhu. Ani jedna z těchto právních skutečností nenastala. Celní zástavní právo působilo vůči všem budoucím vlastníkům či držitelům zástavy. Vlastník či držitel zástavy se mohl domoci zrušení zajištění zástavy tím, že by zbývající částku celního dluhu za dlužníka uhradil, či zajistil. Prodejem zástavy ve veřejné dražbě zaniklo předmětné zástavní právo v souladu s § 58 odst. 1 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.

[10] K předchozím řízení žalovaný uvedl, že odvolání vůči rozhodnutí č.j. 683/08-216300-021 ze dne 8.2.2008 adresovanému fyzické osobě M. Š. bylo projednáno prvostupňovým orgánem, který toto rozhodnutí v autoremeduře zrušil rozhodnutím č.j. 683-7/08-216300-021 ze dne 21.10.2008. Řízení o odvolání vůči odlišnému rozhodnutí je samostatným řízením. Pokud v tomto řízení (vedeném se subjektem odlišným od M. Š.) nebyly provedeny důkazy, které byly M. Š. navrhovány v jiném řízení, nelze bez dalšího z této skutečnosti vyvozovat závěry o nesprávném či nezákonném postupu v daném případě. Tyto důkazy se vztahují ke zcela jinému řízení. Jelikož v daném případě shledal žalovaný zjištěný skutkový stav jako dostatečný pro vydání napadaného rozhodnutí, je nutné uvedenou odvolací námitku odmítnout jako nedůvodnou.

[11] Do dokladů, vztahujících se k zástavě (např. do technického průkazu), se nezapisuje, zdali byla řádně propuštěna do celního režimu volný oběh v České republice. Celní dluh na ní vážnoucí je právní vadou, nikoliv skutečností, zapisovanou do listin, potřebných k dispozici se zástavou. Pokud osoba povinná uhradit celní dluh převede vlastnické právo ke zboží, aniž upozorní nového majitele na existující celní zástavní právo, převádí zboží zatížené právní

vadou, a porušuje tak svou zákonnou povinnost. Podle § 164 OZ působí obecně zástavní právo vůči každému pozdějšímu vlastníku zastavené věci, přičemž zvláštní zákon v tomto případě nestanoví jinak. Škoda, která novému majiteli vznikne tím, že celní orgány celní zástavní právo realizují, je předmětem soukromoprávních vztahů mezi původním a novým majitelem zástavy.

[12] Vzhledem k opakujícím se námitkám, že celní dluh by měl být primárně vymáhán po původním dlužníkovi, uložilo ČR Brno prvostupňovému orgánu rozsáhlé doplnění spisu, za účelem ověření aktuální majetkové situace dlužníka a nového prověření možnosti vymožení celního dluhu. To bylo důvodem, proč bylo rozhodnutí o odvolání č.j. 4008-3/2010-010100-21 vydáno po více než roce od vydání prvoinstančního rozhodnutí. Z doplnění spisu je zřejmé, že dlužník nevlastní takový majetek, jehož prodejem by bylo možno umořit alespoň částečně zástavou zajišťovaný celní dluh. Prvostupňový orgán k zajištění celního zástavního práva přistoupil jako k poslední možnosti až po dlouhodobě neúspěšném vymáhání celního dluhu po dlužníkovi.

[13] Celní zástavní právo je účinné vůči všem vlastníkům či držitelům zástavy. Přestože odvolatel není dlužníkem, celní úřad je na základě zákona oprávněn prodat zástavu, která je jeho majetkem, k úhradě celního dluhu. Celní zástavní právo je zákonným zástavním právem dle § 156 odst. 1 OZ a jako takové vzniká za podmínek a v okamžiku stanoveném celním zákonem. Jak je uvedeno výše, příčinou vzniku celního zástavního práva byl dovoz zástavy dne 1. 4. 2004. Zástavní právo vázne na věci až do úhrady pohledávky, kterou se zajišťuje, a není spojeno s osobou.

[14] Celní zástavní právo lze realizovat na dovezeném zboží po celou dobu existence celního dluhu. Dle § 305 celního zákona vzniká celní zástavní právo na zboží překročením hranice, tedy ze zákona, a naprosto nezávisle na jednání celního orgánu. Celní orgány mohou zástavu do doby, než bude celní dluh splněn nebo zajištěn v plné výši, zajistit, a to bez ohledu na práva třetích osob. K zajištění zástavy může dojít i dříve, než je celní dluh vyměřen platebním výměrem. Za zajištění zástavy se považuje rovněž rozhodnutí celních orgánů, kterým uloží osobě, která zástavu drží, že ji nesmí používat, prodávat nebo s ní jiným způsobem nakládat. Celní zástavní právo zaniká zánikem zajištěné pohledávky; promlčením zajištěné pohledávky však celní zástavní právo nezaniká. Celní zástavní právo zaniká i zánikem zástavy nebo zajištěním celního dluhu v plné výši, nikoliv tedy vyměřením celního dluhu, jak se domnívá žalobce.

III. Žaloba

[15] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí z následujících důvodů. V první řadě uvedl, že již v průběhu projednávání předcházející žaloby před krajským soudem v řízení vedeném pod sp. zn. 31Af 28/2011 byla zástava vydražena ve veřejné dražbě, přičemž vydražitelem se stal žalobce, který uhradil cenu dosaženou vydražením ve výši 84 000 Kč, ze které byly uhrazeny náklady veřejné dražby a zbývající částka byla použita na částečnou úhradu celního dluhu, a to tak, že na úhradu cla bylo použito 25 815 Kč a na úhradu daně z přidané hodnoty 47 097 Kč. Samotné vydražení zástavy za částku 84 000 Kč je nesporná skutečnost, kterou žalobce dále dokládá dvěma příjmovými doklady ve prospěch dražebníka – společnosti

PROKONZULTA, a.s. ze dne 15. 11. 2011. Žalobce uhradil cenu dosaženou vydražením, a proto na něho přešlo vlastnictví k předmětu dražby. Ze zákona tak došlo k zániku zástavního práva podle § 58 odst. 1 zákona č. 26/2000 Sb. Pokud celní zástavní právo ke dni 15. 11. 2011 zaniklo, není možné zákonem způsobem měnit novým rozhodnutím ze dne 18. 3. 2013 již vydané rozhodnutí prvostupňového orgánu o zajištění zástavy ze dne 26. 10. 2009, když samotné zástavní právo po dobu více než roku neexistuje. Podle názoru žalobce žalovaný nemůže po více než roce ode dne zániku zástavního práva měnit účinně rozhodnutí celního úřadu o zajištění zástavy.

[16] Žalobce dále odkázal na prvotní zrušující rozsudek vydaný v této věci, v němž krajský soud dospěl k názoru, že žalobci svědčí pouze ty námitky, kterými může namítat, že došlo k zániku zástavního práva, případně že mu nesvědčí povinnosti vyplývající z ustanovení § 305 celního zákona. Dále odkázal na argumentaci veřejného ochránce práv v rámci původního žalobního návrhu a uvedl, že tyto argumenty jsou podle jeho názoru správné a nepřihlédnutí k nim by znamenalo porušení ústavních práv a právních zájmů žalobce. Je zřejmé, že omezení vlastnického práva žalobce k předmětu zástavy zásahem orgánů veřejné moci musí sledovat legitimní účel při současném důsledném vědomí přiměřenosti takového zásahu.

[17] Nesprávný výklad právní úpravy (§ 305 celního zákona ve znění účinném do 30. 3. 2004) spočívá podle názoru žalobce v tom, že žalovaný má za to, že může uplatnit celní zástavní právo po celou dobu existence neuhrazeného celního dluhu a že zajištění zástavy může po celou dobu existence neuhrazeného celního dluhu realizovat proti třetí osobě. Tento výklad je podle žalobce mylný a zjednodušený. Za situace, kdy existuje pravomocný a vykonatelný platební výměr na jméno konkrétního daňového dlužníka, na základě něhož je vůči němu celními orgány vedeno exekuční řízení, nemohou celní orgány aplikovat ustanovení o celním zástavním právu a v důsledku něho rozhodnutím zajistit zástavu, která je vlastnictvím osoby odlišné od primárního dlužníka. V exekučním řízení vedeném celními orgány je již na podkladě výsledků řízení nalézacího postaveno najisto, kdo je povinen celní dluh uhradit. Pokud k úhradě celního dluhu ze strany daňového dlužníka nedošlo ve lhůtě splatnosti stanovené platebním výměrem, a je nutno přistoupit k úkonům exekučního řízení, mohly celní orgány aplikovat jen a pouze příslušné ustanovení ZSDP (§ 72), anebo v současné době příslušné ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (§ 170) upravující institut zástavního práva. Žalobce nebyl ani dovozcem, ani deklarantem nebo ručitelem v celním řízení, ani se nepodílel na protiprávním odnětí zboží celnímu dohledu. Celní orgány si musí být vědomy toho, že je zajišťována zástava (nákladní automobil) ve vlastnictví třetí osoby žalobce odlišné od primárního dlužníka. V případě nákladního automobilu není administrativně náročné zjistit aktuálního vlastníka, a tedy adresně rozhodnout o zajištění automobilu podle § 305 celního zákona. Nelze si však představit, jak toto oprávnění celní orgány v praxi využívají v případě elektroniky, jiného spotřebního zboží a ostatního obvykle dováženého zboží. Každého by jistě velmi překvapilo, pokud by zcela nepředvídatelně obdržel rozhodnutí o zajištění svého automobilu, který bez vědomí existence celního dluhu předtím zakoupil.

[18] Žalobce dále zdůraznil, že z hmotněprávního pohledu nelze přijmout výklad celních orgánů, podle něhož existuje mezi veřejnoprávním a soukromoprávním zástavním právem podstatný rozdíl. Podle výkladu celních orgánů lze totiž celní zástavní právo uplatnit

k zástavě, která je ve vlastnictví třetí osoby. Tento výklad je ovšem v rozporu s požadavkem, aby tentýž právní institut znamenal totéž, bez ohledu na to, v jakém odvětví práva je zrovna aplikován. Žalobce k tomu poukázal na judikaturu k principu jednoty a bezrozpornosti (nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 72/06, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2008, sp. zn. 5 Afs 174/2004).

[19] Žalobce opětovně poukázal na skutkové okolnosti případu, kdy byl nejprve nejen právně, ale i fakticky omezován ve výkonu svého vlastnického práva k automobilu, ale posléze také svého vlastnického práva k zajištěnému automobilu byl nedobrovolně zbaven, neboť zástava byla prodána ve veřejné dražbě. Toto vlastnické právo žalobce znovu za částku 84 000 Kč nabyt. Znovu připomněl, že nebyl dlužníkem celního dluhu a vznik celního dluhu byl datován ke dni 20. 4. 2004.

[20] Právní konstrukce, kdy zástavní dlužník (zástavce), který sám není dlužníkem z celního dluhu, musí strpět omezení výkonu svého vlastnického práva k zajištěné věci realizací celního zástavního práva, je podle názoru žalobce popřením podstaty institutu zástavního práva. Ve shodě s právním názorem veřejného ochránce práv žalobce tvrdil, že realizace celního zástavního práva vůči žalobci a jeho majetku neproběhla zákonným způsobem. Prvostupňové rozhodnutí a jeho změna učiněná napadeným rozhodnutím nebyly vydány v souladu s ustanovením § 305 celního zákona a porušily vlastnické právo žalobce. Zjistí-li celní orgány po pravomocném vyměření celního dluhu, že exekuční řízení není možné úspěšně dokončit pro nepříznivou majetkovou situaci dlužníka celního dluhu, nemohou dodatečně využít institutu celního zástavního práva vůči třetí osobě. V exekučním řízení mohou celní orgány zřídit zástavní právo k věci pouze a jen podle podmínek uvedených v § 170 daňového řádu (dříve § 72 ZSDP).

[21] Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření k žalobě

[22] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně uvedl, že předmětem odvolacího řízení je přezkoumání zákonnosti prvostupňového rozhodnutí podle právního stavu v okamžiku jeho vydání. Následný zánik zajišťovaného zákonného zástavního práva je z hlediska odvolacího orgánu irelevantní. Žalovaný tedy mohl napadené rozhodnutí vydat resp. změnit rozhodnutí celního úřadu v rámci odvolacího řízení. Při interpretaci § 305 celního zákona je třeba vycházet z toho, že toto ustanovení je lex specialis ve vztahu k obecné úpravě zástavního práva v § 152 - § 174 zákona OZ. Celní orgány nevykládaly právní předpisy tím způsobem, že mezi obsahem institutu zástavy ve veřejném a soukromém právu je podstatný rozdíl. Naopak, v tomto a v podobných případech byla aplikována dále uvedená ustanovení OZ, která upravují obsah institutu zástavního práva jako celku. Podle § 305 odst. 4 celního zákona zaniká celní zástavní právo zajištěním celního dluhu v plné výši. Skutečnost, že při provozování celního skladu se zajišťuje celní dluh, který by mohl vzniknout, nepůsobuje při umístění zboží do celního skladu zánik celního zástavního práva na něm váznoucí. Celní zástavní právo by mohlo zaniknout jedině tehdy, pokud by byla z poskytnuté globální záruky plně uhrazena (či plně zajištěna) pohledávka zajištěná celním zástavním právem, k čemuž v tomto případě nedošlo.

[23] Žalovaný rovněž nesouhlasil s právním názorem, že po vyměření celního dluhu nelze zajistit celní zástavní právo na majetku osoby odlišné od dlužníka. Tento výklad nemá oporu v zákoně a jeho aplikace by vedla k absurdním závěrům – zástavní právo zajišťující pohledávku by tak mohlo být realizované jen do chvíle, než je pohledávka splatná. Celní zástavní právo je právo třetí osoby, které na zboží vázne od okamžiku, kdy překročí hranici (do 30. 4. 2004 státní hranici, od 1. 5. 2004 hranici Evropských společenství). Celní zástavní právo není zřizováno rozhodnutím o zajištění, ale vzniká na základě zákona. Zajištění zástavního práva tedy není zřízením zástavního práva na majetku třetí osoby, ale pouze realizací již existujícího zákonného zástavního práva. Pokud osoba povinná uhradit celní dluh převede vlastnické právo ke zboží, aniž upozorní nového majitele na existující celní zástavní právo, převádí zboží zatížené právní vadou, a porušuje tak svou zákonnou povinnost. Podle § 164 OZ působí obecně zástavní právo vůči každému pozdějšímu vlastníku zastavené věci, přičemž zákon v tomto případě nestanoví jinak. Škoda, která novému majiteli vznikne tím, že celní orgány celní zástavní právo realizují, je předmětem soukromoprávních vztahů mezi původním a novým majitelem zástavy. Podle § 155 odst. 3 OZ zástavním právem může být zajištěna i pohledávka, která má v budoucnu vzniknout, anebo pohledávka, jejíž vznik je závislý na splnění podmínky. Takto je celním zástavním právem zajištěn celní dluh, který má teprve vzniknout. Podle § 305 odst. 3 celního zákona mohou celní orgány zástavu do doby, než bude celní dluh splněn nebo zajištěn v plné výši, zajistit, a to bez ohledu na práva třetích osob.

[24] Právo zajistit celní zástavní právo trvá od okamžiku vzniku celního zástavního práva (překročením hranice), do okamžiku splnění či zajištění pohledávky v plné výši. Celní orgány mají právo zajistit celní zástavní právo před okamžikem vyměření celního dluhu i po něm. Okamžik vyměření celního dluhu je podstatný tím, že předtím sice může zajištění vzniknout, nicméně nemůže zaniknout splněním či zajištěním pohledávky v plné výši (protože výše pohledávky až do vyměření není určena). Podle § 165 odst. 1 OZ, není-li pohledávka zajištěná zástavním právem splněna včas, má zástavní věřitel právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy. Tedy až do okamžiku vyměření celního dluhu nelze celní zástavní právo realizovat. Realizovat zástavní právo lze od prvního dne prodlení s plněním pohledávky, až do okamžiku zániku či promlčení zástavního práva. Zástavní právo se promlčuje v obecné tříleté promlčecí lhůtě dle § 101 OZ. V § 100 odst. 2 stanoví nicméně OZ pro zástavní práva výjimku, že k jejich promlčení nemůže dojít před promlčením zajištěné pohledávky.

[25] Zástavní právo má akcesorický vztah k pohledávce, kterou zajišťuje. Tedy okamžik promlčení celního zástavního práva je spjat s okamžikem promlčení celního dluhu. Vzhledem k tomu, že předmětný celní dluh není promlčen, měly celní orgány právo zajistit celní zástavní právo na majetku žalobce. Dle žalobce lze po vyměření celního dluhu k zajištění jeho úhrady použít jen institutu daňového zástavního práva. Podle žalovaného lze pro zajištění úhrady celního dluhu použít institutů celního zástavního práva i daňového zástavního práva. Zástavní právo, upravené dříve v § 72 ZSDP, a nyní v § 170 daňového řádu, může být zřízeno na majetku osob odlišných od dlužníka, pouze na základě jejich písemného souhlasu. Vzhledem k nepravděpodobnosti, že by žalobce takový souhlas dal, a skutečnosti, že celý majetek dlužníka je předmětem výkonu rozhodnutí, nebylo daňové zástavní právo celními

orgány zřízeno. Žalobce kritizuje postup celních orgánů jako nepřiměřeně tvrdý, a vedoucí ke zjevně nespravedlivému výsledku. Ze shora uvedeného je nicméně dle názoru žalovaného zřejmé, že tomu tak není. Celní orgány postupovaly tak, jak by standardně postupoval každý věřitel, jehož neuhrazená pohledávka je zajištěna zástavním právem. Pokud dlužník převedl na žalobce zboží, zatížené právní vadou, porušil tak zákon, a žalobce by se měl obrátit na něj. Nelze klást za vinu celním orgánům, že hájí zájem státu na výběru celního dluhu tím, že postupují v souladu se zákonem a realizují zákonné zástavní právo, váznoucím na zboží osoby odlišné od dlužníka.

[26] Žalovaný odkázal i na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 29. 5. 2008, č. j. 1 Afs 77/2008-44 k jiným právním závěrům než které jsou uvedeny ve správní žalobě. Nejvyšší správní soud zde dospěl k závěru, že „*Celní úřad zde pouze deklaroval již ze zákona existující skutečnost, resp. žalobkyni na tuto skutečnost upozornil. Vznik celního zástavního práva tak není spojen s individuálním právním aktem celního orgánu, ale s tím, že určité zboží překročilo hranice Společenství (tuzemska).*“). Nejvyšší správní soud dále akceptuje stav, kdy je zajišťovací příkaz vydán až po vydání platebního výměru, stejně jako vysvětluje důvody omezení vlastnického práva, které ze zajištění celního zástavního práva plynou, přičemž výslovně uvedl, že „*Zajištění nemá za cíl trvalé omezení práv vlastníka či držitele zástavy; jak správně uvedl krajský soud, zajištění má především motivovat dlužníka, aby dobrovolně celní dluh uhradil, a současně poskytovat celnímu orgánu jistotu, že se bude moci uspokojit ze zástavy, nebude-li jeho pohledávka řádně a včas splněna.*“). Se shora uvedenou argumentací Veřejného ochránce práv se rovněž vypořádal Krajský soud v Brně na stranách 8 a 9 rozsudku č. j. 31Af 28/2011-88. Na základě shora uvedeného má tedy žalovaný za to, že žaloba je nedůvodná, a jako takovou by ji měl správní soud zamítnout.

V. Prvotní posouzení věci krajským soudem a zrušující rozsudek NSS

[27] Krajský soud při svém prvotním posouzení věci v tomto řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť shledal napadené rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost spočívající ve vnitřní rozpornosti odůvodnění. Vycházel především z toho, že žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně uvádí, že „*vlastník či držitel zástavy se mohl domoci zrušení zajištění zástavy tím, že by zbývajících částku celního dluhu za dlužníka uhradil, či zajistil. Prodejem zástavy ve veřejné dražbě zaniklo předmětné zástavní právo v souladu s ustanovením § 58 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.*“ Z tohoto názoru žalovaného ovšem podle krajského soudu nebylo možno seznat, jaký význam má toto tvrzení k výroku napadeného rozhodnutí, který vychází z toho, že na základě provedené nedobrovolné dražby byl celní dluh částečně uhrazen (částkou 25.815 Kč), nicméně stále trvá ve výši 83.587 Kč. Žalovaný v dikci výroku napadeného rozhodnutí tedy vychází zjevně z právního názoru, že mohl v důsledku zbývajících dosud neuhrazeného celního dluhu zajistit předmět zástavy dále i poté, co byla zástava vydražena v nedobrovolné dražbě. Krajský soud vyhodnotil citovanou pasáž napadeného rozhodnutí tak, že žalovaný vycházel z předpokladu, že v důsledku vydražení předmětu zástavy zástavní právo zaniklo ve smyslu § 58 zákona o veřejných dražbách. V tomto ohledu krajský soud spatřoval v napadeném rozhodnutí logický spor mezi výrokiem a premisami, o něž se opírá, resp. jeho

odůvodnění ve vztahu k výroku v tomto rozsahu není srozumitelné a přezkoumatelné. Navíc krajský soud měl za to, že ve správním spisu nelze nalézt žádnou oporu pro závěr, že zástava byla vydražena ve veřejné dražbě a dne 15. 11. 2011 za ni vydražitel (žalobce) zaplatil cenu dosaženou dražbou. Proto napadené rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 23. 6. 2015, č.j. 31Af 45/2013-92 zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení žalovanému.

[28] Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud prvotní rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého zrušujícího rozsudku ze dne 22. 7. 2016, č.j. 5 Afs 149/2015 - 40 (dále jen „zrušující rozsudek“), Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Z obsahu správního spisu je zřejmé, že celní zástavní právo k předmětu zástavy zaniklo ke dni 15. 11. 2011, kdy byl předmět zástavy prodán ve veřejné dražbě. Vlastnictví opětovně nabyl žalobce jako vydražitel. K tomuto dni proto zaniklo rovněž zajištění zástavy, o čemž mezi účastníky ostatně ani není sporu. Zbývá tedy posoudit, jak měl stěžovatel s ohledem na tuto okolnost rozhodnout o odvolání žalobce, přičemž stěžovatel zastává názor, že je v daném případě namístě, aby bylo vydáno meritorní rozhodnutí podle § 116 odst. 1 daňového řádu. Oproti tomu stojí názor, že řízení se v důsledku prodeje zástavy stalo bezpředmětným.“* Nejvyšší správní soud se tedy shodl s krajským soudem ve skutkových závěrech, na nichž byl vystaven i prvotní rozsudek. Odlišný právní názor však Nejvyšší správní soud zaujal k procesním následkům této situace ve smyslu ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu. Podle názoru Nejvyššího správního soudu *„realizací zástavního práva prodejem zástavy ve veřejné dražbě dochází k zániku zástavního práva, a tedy (s ohledem na akcesorickou povahu) také k zániku zajištění zástavy. Uvedené však bez dalšího neznamená, že se stalo bezpředmětným také řízení o odvolání proti rozhodnutí o zajištění zástavy. To může mít význam zejména s ohledem na případnou náhradu škody způsobenou zástavci, a proto nejsou splněna kritéria bezpředmětnosti řízení ve smyslu § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu (viz výše). Naopak je žádoucí, aby odvolací celní orgán meritorně rozhodl o tom, zda prvostupňové rozhodnutí bylo zákonné či nikoliv, tedy aby postupoval jedním ze způsobů podle § 116 odst. 1 daňového řádu. Opačný závěr by ve svém důsledku mohl vést k odepření spravedlnosti, neboť by zástavci znemožňoval ochranu jeho veřejných subjektivních práv, zejména pak uplatňování náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím celního orgánu.“* Nejvyšší správní soud proto přisvědčil žalovanému, že měl o odvolání žalobce meritorně rozhodnout, neboť pokud by prvostupňové rozhodnutí trpělo vadami, bylo na místě je napravit, bez ohledu na to, zda účinky prvostupňového rozhodnutí již pominuly.

[29] Odlišný výklad napadeného rozhodnutí a jeho dopadu do právní sféry žalobce potvrzuje i další pasáž z odůvodnění zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, v níž je uvedeno, že *„Konstatoval-li stěžovatel ve výroku napadeného rozhodnutí, že zástava byla prodána ve veřejné dražbě, tj. uvedl skutečnost, na základě níž zástavní právo (a tím i zajištění) zaniká, dal touto formulací zřetelně najevo, že zajištění zástavy již netrvá a v důsledku toho nelze ani dospět k závěru, že by napadeným rozhodnutím zajišťoval zástavu znovu, popř. by „oživoval“ účinky zástavy; stěžovatel pouze rozhodl o odvolání žalobce. Další část výroku napadeného rozhodnutí, v níž stěžovatel popsal výši celního dluhu a jeho příslušenství po prodeji zástavy (zániku zástavního práva a zajištění) pak má pouze informační charakter a nezakládá žalobci žádné povinnosti.“*

[30] Konečně Nejvyšší správní soud vytkl krajskému soudu, že při prvotním posuzování věci pominul obsah správního spisu uloženého zčásti na přiloženém CD disku, jenž se týká odvolacího řízení vedeného stěžovatelem po zrušení rozhodnutí Celního ředitelství Brno rozsudkem krajského soudu ze dne 12. 12. 2012, č. j. 31 Af 28/2011 – 88, a který mj. obsahuje zejm. Záznam Celního úřadu pro Kraj Vysočina ze dne 18. 1. 2013, č. j. 2420-2/2013-630000-12. V něm celní úřad sdělil stěžovateli na jeho žádost tehdy aktuální výši celního dluhu, a zároveň konstatoval, že společnost PROKONZULTA a.s. převedla dne 21. 11. 2011 na účet celního úřadu částku 84 000 Kč. K tomu byly přiloženy, mj. následující dokumenty: Protokol o provedené nedobrovolné dražbě podle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ze dne 15. 11. 2011, podle něž byl dražen předmět zástavy, dražebníkem byla společnost PROKONZULTA, a.s. (dále jen „dražebník“), navrhovatelem stěžovatel, vlastníkem zástavy žalobce, dlužníkem V. M., podnikající pod firmou Václav Motl - VESAMA, IČ: 18196349, a vydrazitelem žalobce; a dále také potvrzení o nabytí vlastnictví předmětu dražby a doklad o úhradě ceny dosažené vydražením ze dne 15. 11. 2011. Závěry krajského soudu o procesním pochybení žalovaného ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. nebyly správné.

VI. Nové posouzení věci krajským soudem

[31] Krajský soud ve věci nařídil jednání, které se konalo dne 14. 12. 2016 a jehož se účastnil jak zástupce žalobce jednatel M. Š., tak i zástupce žalovaného. Jednání proběhlo v omluvené nepřítomnosti zástupkyně žalobce. Krajský soud po úvodním vyjádření shrnul obsah soudního spisu, a to včetně závěrů rozsudku ze dne 12. 12. 2012 č.j. 31Af 28/2011-88, kterým bylo zrušeno původní rozhodnutí o odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí o zajištění předmětu zástavy, a dále včetně závazného právního názoru obsaženého ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu a doplnil rekapitulaci správního spisu, tedy jak jeho listinné části, tak i části obsažené na CD nosiči dat. Zkonstatoval, že tento správní spis obsahuje jednak spisovou dokumentaci Celního úřadu Jihlava týkající se podnikatele Václava Mottla – VESAMA, Malý Beranov 7 a vymáhání celního dluhu a dále k zástavním právům k jiným dovozeným automobilům společnosti Východočeská leasingová, a.s. Podle správního spisu sp. zn. 10479-4/2010-216300-021 vedeného Celním úřadem Jihlava k žalobci samotnému k prvnímu zajištění předmětného vozidla došlo v roce 2008. Z listin, jejichž elektronické verze jsou obsahem CD – disku, je třeba poukázat jednak na evidenční list pohledávky V. M., který vykazuje zůstatek celního dluhu ke dni 17. 1. 2013, dále protokol o provedené dražbě dne 15. 11. 2011, záznam o výpočtu úroků, výpisy z účtů, potvrzení o částečné úhradě celního dluhu z výtěžku dražby.

[32] Vzhledem k tomu, že strany netrvaly na provádění žádných dalších důkazů ve věci, krajský soud neprováděl další dokazování. Po slyšení závěrečných návrhů přistoupil soud k rozhodnutí ve věci.

[33] Žaloba **není důvodná**.

[34] K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud zaujal následující právní názor, přičemž podotýká, že byl povinen řídit se závazným pokynem Nejvyššího správního soudu,

neboť v opačném případě by se jednalo o libovůli při aplikaci práva a postup rozporný s ustanovením § 110 odst. 4 s.ř.s.

[35] Úvodem právního hodnocení věci krajský soud uvádí, že po nápravě pochybení učiněného v předcházejícím řízení vyplývá skutkový stav věci zcela zřejmě ze správního spisu, jak byl soudem konstatován při jednání. Mezi stranami tedy není sporné, že celní zástavní právo zaniklo ke dni 15. 11. 2011 prodejem předmětu zástavy ve veřejné dražbě. Dále soud opětovně poukazuje na to, že po vrácení věci Nejvyšším správním soudem k novému projednání byl krajskému soudu ponechán poměrně malý prostor k vlastnímu uvážení nad jednotlivými žalobními námitkami, neboť Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku jednoznačně zodpověděl hlavní právní otázku, a tou je, zda bylo možno vydat po zániku celního zástavního práva meritorní rozhodnutí, jímž bylo změněno původní prvostupňové rozhodnutí o zajištění předmětu zástavy. V intencích citovaného závazného právního názoru se krajský soud věnoval jednotlivým žalobním námitkám.

[36] Krajský soud vycházel ve smyslu ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s. z právní úpravy rozhodné k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného.

[37] Podle ustanovení § 305 odst. 1 až 5 celního zákona v rozhodném znění celní zástavní právo slouží k zajištění pohledávky pro případ, že celní dluh, který jí odpovídá, nebude řádně a včas splněn s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení ze zástavy. Zástavou je dovážené zboží, které není zbožím pocházejícím z Evropských společenství. Celní zástavní právo vzniká v okamžiku vstupu zástavy na území Evropských společenství. Celní orgány mohou zástavu do doby, než bude celní dluh splněn nebo zajištěn v plné výši, zajistit, a to bez ohledu na práva třetích osob. Za zajištění zástavy se považuje rovněž rozhodnutí celních orgánů, kterým uloží osobě, která zástavu drží, že ji nesmí používat, prodávat nebo s ní jiným způsobem nakládat. Celní zástavní právo zaniká zánikem zajištěné pohledávky; promlčením zajištěné pohledávky však celní zástavní právo nezaniká. Celní zástavní právo zaniká i zánikem zástavy nebo zajištěním celního dluhu v plné výši. Pro realizaci celní zástavy se použije ustanovení § 313 odst. 1 obdobně. Podle § 314 odst. 1 platí, že celní úřad prodá zboží zpravidla v dražbě. Přitom postupuje podle zvláštních předpisů.

[38] Podle ustanovení § 58 zákona o veřejných dražbách v rozhodném znění platilo, že *„Zástavní právo zajišťující přihlášenou pohledávku, které je z hlediska svého vzniku nejstarší, jakož i všechna zástavní práva z hlediska svého vzniku mladší přechodem vlastnictví k předmětu dražby zanikají; to platí i o právech vyplývajících ze smluv o omezení převodu nemovitosti. Pohledávky těmito právy zajištěné, nejsou-li dosud splatné, se stávají dnem přechodu vlastnictví předmětu dražby splatnými v rozsahu, ve kterém jsou v dražbě uspokojeny.“*

[39] Podle ustanovení § 116 odst. 1 až 3 daňového řádu platí, že odvolací orgán a) napadené rozhodnutí změní, b) napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení, nebo c) odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání musí být vypořádány všechny důvody, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnosti nebo nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Zjistí-li odvolací orgán, že jsou u správce daně prvního stupně splněny podmínky pro rozhodnutí podle § 113 odst. 1, může vrátit věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro

další řízení správci daně prvního stupně, který je právním názorem odvolacího orgánu vázán, jinak o odvolání rozhodne sám.

[40] Možnost změny prvostupňového rozhodnutí výrokem odvolacího rozhodnutí je výrazem toho, že prvostupňové a odvolací řízení tvoří spolu jeden celek a teprve odvolacím rozhodnutím je o předmětu řízení pravomocně rozhodnuto. Projevuje se zde, že odvolací orgán v odvolacím řízení vystupuje ve dvojí roli. Je jednak orgánem, který přezkoumává zákonnost rozhodnutí správce daně prvního stupně a správnost jeho postupu v předchozím daňovém řízení, zároveň však, pokud se ukáže, že postup správce daně v předchozím řízení byl vadný, popř. bylo vadné rozhodnutí, je tím, kdo tyto vady odstraňuje a napravuje (viz k tomu Žiřková, M. Komentář k § 116. In. Baxa, J., Dráb, J., Kaniová, L., Lavický, P., Schillerová, P., Šimek, K., Žiřková, M. Daňový řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2011).

[41] Jak již krajský soud výše konstatoval, ve věci není sporu o tom, že celní zástavní právo k předmětu zástavy již v době rozhodování neexistovalo, přičemž tento závěr jednoznačně vyplývá i ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu. Pokud žalobce namítal, že celní orgány mohou zajistit zástavu pouze po dobu existence zástavního práva, pak je třeba poukázat na to, že zástava byla prvostupňovým rozhodnutím zajištěna ještě předtím, než došlo k zániku zástavního práva ke dni 15. 11. 2011, a to prvostupňovým rozhodnutím Celního úřadu Jihlava ze dne 26. 10. 2009. Pokud krajský soud ve svém prvotním rozsudku v této věci zastával názor, že toto prvostupňové rozhodnutí nemohlo být změněno za situace, kdy již zástavní právo neexistovalo, neboť pak by bylo napadené rozhodnutí vnitřně rozporné a umožňovalo by další postih proti zástavci, který není zástavním dlužníkem, byl tento právní názor překonán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, který je nutno vykládat v souladu s principem akcesority a subsidiarity celního zástavního práva. To znamená, že po zániku zástavního práva v odvolacím řízení ve smyslu § 116 daňového řádu mohlo dojít ke změně výroku prvostupňového rozhodnutí, ale napadené rozhodnutí již nemůže být použito k novému postihu zástavy. Jak Nejvyšší správní soud přímo uvedl, v rozsahu, v jakém se hovoří o nesplacené části celního dluhu a jeho příslušenství po prodeji zástavy (zániku zástavního práva a zajištění) pak má pouze informační charakter a nezakládá žalobci žádné povinnosti. Obavy žalobce z nastoupení dalších právních účinků zajištění zástavy pro futuro tedy nejsou na místě, neboť napadené rozhodnutí má čistě deklaratorní účinky. Jakkoliv podle názoru krajského soudu žalovaný mohl tento význam předmětných pasáží napadeného rozhodnutí více zdůraznit, aby bylo jejich poselství pro účastníka srozumitelné, nezakládá tato formulační nedostatečnost takovou vadu napadeného rozhodnutí, pro niž by bylo třeba je zrušit.

[42] K námitce, že celní orgány při výkladu ustanovení § 305 celního zákona nepostupovaly v souladu s principem jednoty a bezrozpornosti právního řádu, a podle žalobce oddělují tzv. veřejnoprávní a soukromoprávní pojetí zástavního práva, krajský soud uvádí následující. Žalobce tuto námitku směřoval již proti původnímu rozhodnutí o odvolání v této věci, které bylo přezkoumáváno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 12.12.2012, č.j. 31Af 28/2011-88. Již v tomto rozsudku se krajský soud zabýval argumentací veřejného ochránce práv, o niž je názor žalobce opřen. Jelikož tento rozsudek je pravomocný, krajský soud vnímá tam projevený právní názor jako zásadní i pro posouzení obdobných námitek proti novému

rozhodnutí žalovaného ve věci. Přitom podotýká, že ani pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu týkající se veřejnoprávních modifikací institutu celního zástavního práva nedala žalobci za pravdu. Je třeba v prvé řadě poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2014, č.j. 2 Afs 70/2012 – 50, konkrétně body 22 a 23 odůvodnění, které v posuzované věci podle názoru krajského soudu vyjadřují právní názor zcela dopadající na posuzovanou věc: „Vydaná rozhodnutí vycházejí z koncepce zástavního práva, která je obsažena v občanském zákoníku, jenž je základním právním předpisem soukromého práva. Institut zástavního práva byl v projednávané věci vyložen v souladu s občanským zákoníkem, tedy nikoli v podobě, která by se opřela o nedůvodně konstatovaný rozdíl mezi výkladem téhož institutu v oblasti soukromého a veřejného práva, jak tvrdil stěžovatel. Nebyl to tedy rozdíl mezi veřejnoprávním a soukromoprávním pojetím zástavního práva, který by jedině, dle domněnky stěžovatele, umožnil uplatnění zástavního práva vůči vlastníkově odlišnému od primárního daňového dlužníka, ale šlo o promítnutí věcné povahy zástavního práva, které se na rozdíl od ručení neváže k osobě (viz dále), nýbrž k věci. Princip jednoty, racionality a vnitřní obsahové bezrozpornosti právního řádu nebyl narušen a nedošlo 2 Afs 70/2012 ani k nerespektování rozsudku zdejšího soudu ze dne 13. 3. 2008, sp. zn. 5 Afs 174/2004, či nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 72/06, které se týkaly ručení za celní dluh.“ Krajský soud tedy neshledal, že by se žalovaný dopustil nesprávného výkladu ustanovení § 305 celního zákona v rozporu s principem jednoty a bezrozpornosti právního řádu. Důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí nebyly tvrzené odlišnosti celního zástavního práva od jiných forem zástavního práva, nýbrž důvody, které přílehavě popsal ve svém zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud a krajský soud na ně tímto odkazuje.

[43] Ostatní žalobní námitky lze sumarizovat pod tvrzením, že žalobce se od roku 2008 musel bránit úkonům celních orgánů směřujících k zajištění zástavy, což mu způsobilo nemalé životní obtíže, jak konec konců připomněl i při nařízeném jednání. Krajský soud rozumí tomu, že žalobce jako vlastník předmětu zástavy musel v průběhu let strpět omezení zapříčiněná rozhodnutím o zajištění zástavy na celní dluh, která musela být pro jeho podnikání zatěžující. Nicméně jak již bylo řečeno, tato omezení jsou předvídána zákonem (§ 305 celního zákona) a v jejich stanovení krajský soud neshledal žádnou protiprávnost. Na tom nic nemění ani skutečnost, že žalobce nebyl celním dlužníkem, ani to, že nabyl znovu vlastnické právo k předmětu zástavy v nedobrovolné veřejné dražbě, čímž došlo k zániku celního zástavního práva ke dni 15. 11. 2011.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

[44] Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.

[45] O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve výsledku neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, nebyla náhrada nákladů řízení přiznána, neboť tyto nepřesáhly rámec jeho běžné úřední činnosti, ani jejich přiznání nepožadoval. Proto krajský soud rozhodl, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a) s.ř.s.].

V Brně dne 14. prosince 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu